

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

HT Raimo Ranniston toiminta The Little English Kindergarten Kallio Oy:n tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslautakunnan päätös 2.12.2025

Päätöksen diaarinumero: PRH/1216/10000/2025

Asian vireilletulo

Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonta on tuonut tutkinta-asian tilintarkastuslautakunnan käsiteltäväksi sen vuoksi, että vuonna 2025 suoritettussa laaduntarkastuksessa on havaittu HT Raimo Ranniston toimintaan liittyviä puutteita hänen suorittamassaan The Little English Kindergarten Kallio Oy:n tilikauden 1.2.2023–31.1.2024 tilintarkastuksessa. Rannisto on antanut tilintarkastuksesta 26.8.2024 päivätyn vakimuotoisen tilintarkastuskertomuksen.

Ranniston laaduntarkastuksen tulos on ollut hylätty. Hän ei ole vaatinut oikaisua hylätty-tulosta koskevaan tilintarkastusvalvonnan päätökseen.

Kuuleminen

Raimo Rannisto ei ole käyttänyt hyväkseen hänelle ilmoitettua mahdollisuutta kommentoida nyt käsiteltävänä olevaa tutkinta-asiaa asetettuun määräaikaan 31.8.2025 mennessä eikä sen jälkeenkään.

Rannistoa on kuultu myös laaduntarkastuksen suorittamisen yhteydessä. Tilintarkastuslautakunta on ottanut nyt käsiteltävänä olevan tutkinta-asian käsittelyssä huomioon Ranniston aikaisemmin PRH:n tilintarkastusvalvonnalle esittämät seikat.

Muu aineisto

PRH:n tilintarkastusvalvonta on esittänyt tilintarkastuslautakunnalle tilintarkastusvalvonnan suorittamassa laaduntarkastuksessa käytetyn keskeisen aineiston.

Uusintatarkastus

Ranniston laaduntarkastuksessa vuonna 2025 on ollut kysymys uusintatarkastuksesta, jolla on jatkettu aikaisemmin vuonna 2021 aloitettua laaduntarkastusta. Laaduntarkastukseen valittuna toimeksiantona vuonna 2025 on ollut eri tilintarkastuskohde kuin vuonna 2021.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa HT Raimo Rannistolle varoituksen.

Perustelut

Tilintarkastaja on toiminnassaan velvollinen noudattamaan ammattieettisiä periaatteita (tilintarkastuslain, TTL, 4 luvun 1 §) ja hyvää tilintarkastustapaa (TTL 4 luvun 3 §). TTL 4 luvun 12 §:n mukaan tilintarkastajan on järjestettävä toimintansa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti toiminnan laajuus ja monimutkaisuus huomioon ottaen sekä kirjattava toimintatavat tämän varmistamiseksi. Toimintatapojen tulee sisältää riittävät periaatteet muun muassa riskienhallinnasta, sisäisestä vuosittain arvioitavasta laadunvalvonnasta ja toimeksiantoja koskevan aineiston toimeksiantokohtaisesta dokumentoinnista.

Hyvään tilintarkastustapaan kuuluu tarkastustyön dokumentointivelvollisuus. Kansainvälinen tilintarkastusstandardi ISA 230 (Tilintarkastusdokumentaatio) ohjeistaa yksityiskohtaisesti dokumentoinnin laatimista ja sisältöä sen varmistamiseksi, että tilintarkastusstandardissa ISA 200 määritellyt tilintarkastajan yleiset tavoitteet saavutetaan.

Kansainvälisten tilintarkastusstandardien sisältämien keskeisten periaatteiden noudattamista pidetään vakiintuneesti osana tilintarkastuslaissa säädettyä hyvää tilintarkastustapaa.

Tilintarkastuslautakunta on ottanut Ranniston tilintarkastustoimenpiteiden ja tarkastusdokumentaation arvioinnissa huomioon, että tilintarkastetun yhtiön liikevaihto tarkastetulla tilikaudella on ollut noin 0,3 milj. euroa ja taseen loppusumma noin 0,4 milj. euroa. Tilintarkastettu yhtiö on laatinut tilinpäätöksen noudattaen valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä annettavista tiedoista (PMA, 1753/2015) pienyrityssäännöstöä. Lautakunta katsoo, että tarkastuskohteen pieni koko ei yksistään oikeuta tilintarkastajaa jättämään kansainvälisten tilintarkastusstandardien keskeisiä periaatteita huomioon ottamatta.

Tilintarkastuslautakunnan arvio Ranniston toiminnasta

Laaduntarkastuksen tulosta koskevassa päätöksessä on todettu, että uusintatarkastukseen johtaneita puutteita ei ole tehdyn uusintatarkastuksen perusteella kaikilta osin korjattu ja Ranniston toiminnassa on edelleen olennaisia puutteita. Tarkastustyö on erittäin puutteellista kaikissa tarkastustyön vaiheissa ja dokumentointi puuttuu lähes kokonaan.

Tilintarkastusevidenssin hankkimisessa ja sen dokumentoinnissa on havaittu puutteita, jotka liittyvät tarkastustoimenpiteiden ja/tai evidenssin todennettavuuteen:

- tilintarkastussuunnitelman laadinnassa ja olennaisuuksien määrittämisessä
- liikevaihdon tarkastuksessa
- rahojen ja pankkisaamisten tarkastuksessa
- muiden olennaisten tilinpäätöserien tarkastuksessa
- pääkirjanpitoventien ja muiden oikaisujen tarkastuksessa
- hallinnon tarkastuksessa
- päättämisvaiheen toimenpiteiden suorittamisessa
- analyttisten toimenpiteiden suorittamisessa
- toimeksianto- ja johdon vahvistusilmoituskirjeen hankkimisessa sekä tilintarkastajan kommunikoinnissa
- tilinpäätöksen täsmäyttämisen perustana olevaan kirjanpitoaineistoon ja vertailutietojen tarkastuksessa.

Rannisto ei ole toimittanut tilintarkastusvalvonnalle kuvausta laadunhallintajärjestelmästä.

Tilintarkastusdokumentaatio

Tilintarkastusdokumentaatio on selvästi puutteellinen. Tilintarkastusdokumentaatiota ei ole laadittu siten, että siitä saisi käsityksen suoritettujen tilintarkastustoimenpiteiden luonteesta, ajoituksesta ja laajuudesta, suoritettujen tilintarkastustoimenpiteiden tuloksista ja hankitusta tilintarkastusevidenssistä sekä tilintarkastuksen aikana esiin tulleista merkittävistä seikoista ja niitä koskevista johtopäätöksistä. Rannisto ei ole yksilöinyt tarkastamiaan tositteita.

Tilintarkastussuunnitelman laatiminen ja olennaisuuksien määrittäminen

Rannisto ei ole laatinut kannanottotasoista tilintarkastussuunnitelmaa, josta ilmenisivät olennaisina pidettävät erät ja niihin suunnitellut tarkastustoimenpiteet, joilla tunnistettuihin riskeihin on tarkoitus vastata. Hän ei ole määritellyt toimeksiannolle kokonais- ja tarkastusolennaisuutta eikä vähäpätöisenä pidettävien virheellisyyksien rajaa.

Liikevaihdon tarkastus

Liikevaihto on olennainen tilinpäätöserä. Rannisto ei ole hankkinut evidenssiä liikevaihdon tapahtumisesta, oikeellisuudesta tai katkosta. Tilintarkastusdokumentaatiosta ei ilmene, miten hän on käsitellyt liikevaihdon tulouttamiseen liittyvän oletusarvoisen väärinkäytösriskin.

Rahojen ja pankkisaamisten tarkastus

Rahat ja pankkisaamiset on olennainen tilinpäätöserä. Ranniston suorittamia tarkastustoimenpiteitä ei ole dokumentoitu riittävän yksityiskohtaisesti, jotta niiden voitaisiin katsoa antavan tarkoituksenmukaista tilintarkastusevidenssiä rahojen ja pankkisaamisten olemassaolosta ja arvostuksesta. Pankkitapahtumien läpikäynti ei ole todennettavissa tilintarkastuskansiossa.

Muiden olennaisten tilinpäätöserien tarkastus

Rannisto ei ole määritellyt toimeksiannolle olennaisuustasoja eikä hän ole kohdistanut todennettavissa olevia tarkastustoimenpiteitä eriin, joita tilintarkastusvalvonnan käsityksen mukaan voidaan pitää olennaisina erinä:

- aineelliset hyödykkeet (214,1 tuhatta euroa)
- myyntisaamiset (25,4 tuhatta euroa)
- oma pääoma (371,3 tuhatta euroa)
- henkilöstökulut (222,7 tuhatta euroa)
- liiketoiminnan muut kulut (99,5 tuhatta euroa).

Tilintarkastuskansioon liitettyjen tase-erittelyiden mukaan aineellisiin hyödykkeisiin sisällyvistä rakennuksista (209,1 tuhatta euroa) ei ole tehty lainkaan poistoja tilikaudella, mutta Rannisto ei ole dokumentaation mukaan kiinnittänyt asiaan huomiota.

Pääkirjanpitovientien ja muiden oikaisujen tarkastus

Rannisto ei ole laatinut tilintarkastussuunnitelmaa, josta ilmenisi, mitä tilintarkastustoimenpiteitä hän on suunnitellut ja suorittanut pääkirjanpitovientien ja muiden oikaisujen tarkastukseen. Rannisto ei ole yksilöinyt tarkastamiaan tositteita eikä niille suorittamiaan tarkastustoimenpiteitä, joten hankittua evidenssiä ei ole mahdollista arvioida. Ranniston suorittamat tarkastustoimenpiteet ole todennettavissa tilintarkastuskansiossa.

Hallinnon tarkastus

Tilintarkastuskansioon ei ole liitetty yhtiökokouspöytäkirjaa tai yksilöity teytyjä päätöksiä. Tilintarkastajaa ei ole rekisteröity kaupparekisteriin. Dokumentaation perusteella ei voida varmistua tilintarkastajan valinnan lainmukaisuuden tarkastamisesta. Rannisto ei ole dokumentoinut yhtiökokouksessa päätetyn osingonjaon määrää. Tilintarkastuskansio ei sisällä hallituksen kokouspöytäkirjoja tai niiden tarkastusdokumentaatiota.

Päättämisvaiheen tarkastustoimenpiteet

Analyttiset toimenpiteet

Rannisto ei ole todennettavasti suunnitellut ja suorittanut tilintarkastuksen loppuvaiheessa analyttisiä toimenpiteitä muodostaakseen johtopäätöksen siitä, onko tilinpäätös yhdenmukainen hänen yhteisöstä muodostamansa käsityksen kanssa.

Toimeksianto- ja johdon vahvistusilmoituskirje sekä tilintarkastajan kommunikointi

Toimeksiannon ehtoista sopiminen ei ole todennettavissa eikä Rannisto ole pyytänyt johdon vahvistusilmoituskirjettä. Dokumentaatiosta ei ilmene, miten hän on arvioinut johdon vahvistusilmoituskirjeen puuttumisen vaikutusta tilintarkastukseen ja raportointiin. Tilintarkastuskansio ei sisällä dokumentaatiota Ranniston suorittamasta kommunikaatiosta yhtiön johdon kanssa.

Tilinpäätöksen täsmäyttäminen sen perustana olevaan kirjanpitoaineistoon ja vertailutietojen tarkastus

Tilinpäätöksen täsmäyttäminen sen perustana olevaan kirjanpitoaineistoon sekä vertailutietojen oikeellisuuden ja tilinpäätöksen täydellisyyden tarkastaminen eivät ole todennettavissa.

Tilintarkastuskansiossa ei ole tilinpäätösversiota, tarkastuslistaa tai muuta dokumenttia edellä mainituista seikoista.

Tilintarkastuskertomuksen antaminen

Tilintarkastuskansio ei sisällä tilintarkastuskertomusta eikä sitä ole liitetty myöskään kaupparekisteriin toimitettuun tilinpäätösaineistoon. Tilintarkastuskansioon liitettyssä tilinpäätöksessä on yhtiön johdon sähköinen allekirjoitus päivättyä 26.8.2024 ja Ranniston sähköinen allekirjoitus päivättyä 26.6.2024. Ranniston vastineen mukaan allekirjoituspäivämäärissä on tapahtunut jokin sekaannus. Rannisto on vastineensa mukana toimittanut tilintarkastuskertomuksen, joka on päivätty 26.8.2024.

Tilintarkastuskertomus sisältää kohdan muut raportointivelvoitteet, jossa viitataan muuhun informaatioon ja lausutaan toimintakertomuksesta. Tilintarkastusvalvonnalle toimitettuun tilinpäätökseen ei kuitenkaan ole liitetty toimintakertomusta eikä yhtiö ole ollut velvollinen toimintakertomuksen laatimiseen.

Seuraamuksen määräämisessä huomioon otettavat seikat

TTL 10 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan huomautus on riittävä seuraamus, jos tilintarkastajan moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyy lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos edellä tarkoitettu menettely on sellainen, että huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus. TTL 10 luvun 7 §:n mukaan seuraamuksesta päätettäessä on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat seikat.

Ranniston laaduntarkastukseen esittämässä tilintarkastusdokumentaatioissa on olennaisia puutteita, jotka kohdistuvat osaksi samoihin tilintarkastuksen osa-alueisiin kuin uusintatarkastukseen johtaneessa vuonna 2021 suoritettussa laaduntarkastuksessa havaitut puutteet. Rannisto ei ole korjannut toimintaansa tältä osin. Ranniston dokumentaatio ei täytä hyvän tilintarkastustavan vaatimusta tarkastustyön asianmukaisesta dokumentoinnista. Havaitut puutteet Ranniston suorittamissa tilintarkastustoimenpiteissä ja niiden dokumentoinnissa antavat aihetta vakavaan kritiikkiin. Mahdollisen haitan tai vahingon määrää tilintarkastuslautakunnan ei ole mahdollista arvioida.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tarkastuskohteen koosta riippumatta tilintarkastuksen perusvaatimuksia on noudatettava. Vaikka tarkastuskohteena on ollut pieni yhtiö ja vaikka Rannistolla ei ole tilintarkastajarekisterissä TTL 10 luvussa tarkoitettuja seuraamuksia, huomautus ei ole riittävä seuraamus Ranniston menettelystä ottaen huomioon, että tilintarkastustoimenpiteissä ja niiden sekä evidenssin dokumentoinnissa havaitut puutteet kohdistuvat useille eri tilintarkastuksen osa-alueille, eikä Rannisto ole korjannut toimintaansa aikaisemmassa laaduntarkastuksessa saamansa palautteen perusteella. Siten TTL 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan Rannistolle on annettava varoitus.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 4 luku 1, 3 ja 12 §, 7 luku 2 ja 5 §, 10 luku 1 ja 7 §

Valitusoikeus

Raimo Rannistolla on oikeus valittaa päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Timonen (puheenjohtaja), Ari Ahti (varapuheenjohtaja), Antti Fredriksson, Eeva-Lotta Kivelä, Sari Koivisto, Pasi Päällysaho, Janne Ruohonen ja Anders Tallberg

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta
Pekka Timonen
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Wille Korhonen

Esittelijä
Tilintarkastusvalvonta

Liite Valitusosoitus